

ДЕТСТВО МОЕ
том трети * стихотворения

ДЕТСТВО МОЕ СТИХОТВОРЕНИЯ

chitanka.info

*Любовта към книгата и интересът към
литературата, ако не се развие у човека, още
когато той е дете, не може да се развие никога.*

Елин Пелин

*Всичко хубаво привлича детето. То обича и
музиката, и приказките, и рисуването, и
моделирането, и танците, и сценичните
представления.*

*То не може да не обича и
стихотворенията, в които има и музика, и
ритъм, и приказки, и драматични елементи.*

Ран Босилек

*Представям си колко тъжен и глух щеше да
бъде животът на хората без деца и без поезия.*

Ангел Каралийчев

*Стиховете, които пиша за деца, са
истинска отмора: като прозорче, през което
вдишвам свежа струя, като детски очи, с които
поглеждам и ми става хубаво, светло. Ако съм
запазила нещо хубаво в душата си, това е от
стиховете и от децата.*

Дора Габе

НИКОЛАЙ ЯНКОВ

ПРЕДГОВОР

Поезията е едно от чудесата в утрото на човешкия живот. Като приказката, тя е първа храна за душата на детето. Тя му нашепва първите звуци на родната реч, когато то още не може да говори, пробужда първите пориви на въображението му, когато то още не знае да чете, зарежда го с енергия и неизтощимо любопитство, когато то започва да открива света.

Детството е най-благоприятната територия на поезията. Тогава всичко е ново, непознато, неизпитвано, всичко е „за пръв път“. Тогава възприятията са най-свежи и реакциите — най-непосредствени. В този смисъл, по виждане на света и по изживявания наричат детето „малък поет“.

То вижда и чувства чрез образи, отличава се с повишена емоционалност, проявява подчертано предразположение към музиката на думите, към словесните съзвучия... Ето някои от качествата, на които трябва да отговаря и поетичното творчество за малките.

Общуването с поезията от младини оставя диря за цял живот. То развива мисленето, разширява погледа, усилва слуха, изостря чувствителността към всичко хубаво и благородно, с една дума — духовно обогатява човека. Прави го по-прозорлив, по-щедър, по-добър. Защото поезията — това е стремежът към прекрасното в живота.

Такива са основанията, такова е назначението и на българската поезия за деца. Тя има многолетно съществуване, богат опит, високи образци, свое място в духовното изграждане на поколения българчета.

В наше време традициите на старите майстори на детския стих, традицията на П.Р. Славейков, Ив. Вазов, Елин Пелин намериха широк прием. Творчеството за деца придоби нова идейно-художествена извисеност, плътност, целенасоченост, стана по-многобагерно и пълнозвучно.

Породена от нуждите на живота, поезията ни за деца сама създава живот и служи за неговото утвърждаване. Нейните създатели

се вглеждат в живота непреднамерено, с човешко участие и духовен трепет.

Всичко, което поражда вкус към живота, което стимулира живота, привлича тяхното внимание. Те не са податливи на пасивно съзерцание и безстрастни регистрации. Тяхната позиция е активна, съзидателна. Позиция на писатели-граждани, патриоти и интернационалисти. В основата на техните творби намираме винаги умна, добра мисъл, силно, завладяващо чувство, ясен и обаятелен образ. И ако трябва накратко да характеризираме общото звучене на това творчество, основния му патос, ще кажем: жизнелюбие, родолюбие, хуманизъм, жажда за човешко просветление и мечти, които будят най-благородни пориви.

Тази книга съдържа отбрани творби на българската поезия за деца — от нейния основоположник П.Р. Славейков до наши дни. С най-хубавите си прояви тази поезия е едно жизнерадостно пътешествие в слънчевия ден на родината. От нейните строфи лъха увереността и въодушевлението на младостта, която се възпитава в най-справедливото общество.

ПЕТКО Р. СЛАВЕЙКОВ

ТАТКОВИНА

*Хубава си, татковино,
име сладко, земя рай,
сърце младо и невинно
за теб трепка, та играй.*

*Мили ми са планините
и на север, и на юг,
драги ми са равнините,
набраздени с нашия плуг.*

*На уста ми сладка дума —
ще да бъде този кът,
дето Дунав, Вардар, Струма
и Марица си текат!*

*Дор на небо ясно слънце,
дор на очи свят, живот,
ще обичам аз от сърце
таз земя и тоз народ.*

ИВАН ВАЗОВ

АЗ СЪМ БЪЛГАРЧЕ

*Аз съм българче и силна
майка мене е родила;
с хубости, блага обилна
мойта родина е мила.*

*Аз съм българче. Обичам
нашите планини зелени,
българин да се наричам —
първа радост е за мене.*

*Аз съм българче свободно,
в край свободен аз живея,
всичко българско и родно
любя, тача и милея.*

*Аз съм българче и расна
в дни велики, в славно време,
син съм на земя прекрасна,
син съм на юнашко племе.*

ИВАН ВАЗОВ ДЕ Е БЪЛГАРИЯ?

*Питат ли ме де зората
ме ѝ огряла първи път,
питат ли ме де ѝ земята,
що най-любя на светът.*

*Тамо, аз ще отговоря,
де се белий Дунав лей,
де от изток Черно море
се бунтува и светлей;*

*тамо, де се възвишава
горда Стара планина,
де Марица тихо шава
из тракийска равнина,*

*там, де Вардар през полята
мътен лей се и шуми,
де на Рила грей главата
и при Охридски вълни.*

*Там, де днес е зла неволя,
де народа ѝ мъченик,
дето плачат и се молят
се на същият язык.*

*Там роден съм! Там деди ми
днес почиват под земя,
там гърмяло тяхно име
в мир и в бранните поля.*

До чукарите Карпатски
е стигнала тяхна власт
и стените Цариградски
треперали са тогаз.

Виждате Търново, Преслава —
тие жални съсипни:
на преминалата слава
паметници са они!

Българио, драга, мила,
земля пълна с добрини,
земля, що си ме кърмила,
моят поклон приемни!

Любя твоите балкани,
твойте реки и гори,
твойте весели поляни,
де бог всичко наспори;

твойте мъки и страдания,
твойта славна старина,
твойте възпоминанья,
твойта светла бъднина.

Дето ази и да трая —
за теб мисля и горя,
в теб родих се и желая
в теб свободен да умра.

ДОРА ГАБЕ ОБИЧ

*Нашето небе е тъй дълбоко,
нашите звезди са тъй големи
и земята наша е безкрайна,
а се сбира цялата в сърце ми!*

*Ти ли, моя майчице направи
тая обич толкова голяма,
че светът във нея се побира,
че в света на нея равна няма?*

*Че прегръщам с обичта си, майко,
нашата земя, с цветя покрита,
с пресен дъжд на пладне оросена
и с дъга, на златен сърп извита.*

*Че ми греят право във сърцето:
златно слънце, ниви позлатени,
утрин рано сребърна зорница,
в топла вечер облаци червени!*

*Нашето небе е тъй дълбоко,
нашите звезди са тъй големи
и земята наша е безкрайна,
а се сбира цялата в сърце ми...*

ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА ОБИЧАМ ТЕ, РОДИНО!

*Обичам те, родино, пролет
под накита зелен
и с първите цветя наболи
през първи слънчев ден.*

*Обичам те, когато лято
житата позлати
и жетва закипи в полята,
и морно дишаш ти.*

*Обичам те, когато есен
под бистър небосвод
събира плодовете с песен
работният народ.*

*Обичам те и зиме — бяла,
с дълбоки снегове,
когато пак си разцъфтяла,
но в снежни цветове,*

*когато, тиха и безбрежна,
до своето сърце
затопляш с майчината нежност
най-малкото зрънце.*

*Обичам те, родино моя,
и всеки ден и час
готов съм свободата твоя
да браня вярно аз!*

РАН БОСИЛЕК РОДНА СТЯХА

*Бяла спретната къщурка.
Две липи отпред.
Тука майчина милувка
сетих най-напред.*

*Тука, под липите стари
неведнъж играх;
тука с весели другари
скачах и се смях.*

*Къщичке на дните злати!
Кът свиден и мил!
И за царските палати
не бих те сменил!*

МЛАДЕН ИСАЕВ

ВИСОКИ, СИНИ ПЛАНИНИ

*Високи, сини планини,
реки и златни равнини,
небе по-нежно от коприна —
това е моята родина!*

*Обичам те, земя голяма,
тъй, както си обичам мама,
тук мила ми е всяка птица
и всяка мъничка тревица.*

*Обичам българските думи,
що слушам по поля и друми,
обичам хубавите песни
и приказките ни чудесни.*

*Когато гледам планините
и слушам да шумят реките,
в шума на Рила и Пирина
аз чувам моята Родина.*

ХРИСТО РАДЕВСКИ ОТТУКА ПОЧВА ОБИЧТА

*Обичаш своя дом рожден,
градинката му малка.
И в нея — ореха зелен,
и малката люшкалка.*

*Край нея цветната леха
и двете пейки стари,
и гости весели — смеха
на твоите другари.*

*Любима майка и баща,
и обично сестриче,
което с ленти и цветя
косичките си кичи.*

*И стаичката — твойт рай —
и в ъгъла с креватче,
де спи и с котката играй
по-малкото ти братче.*

*И още многото неща
из стаята и в скрина...
Оттука почва обичта
към твоята родина.*

ДЯДО БЛАГО ГАТАНКИ

1

*Четирима знайни братя,
където да ги пратя,
един без друг не ходят,
на чифтове се водят,
все тичат, врява вдигат,
а все не се настигат.*

(колела)

2

*Майстор Сечко
във реката
сапун прави
от водата;
баба Марта
го събира,
за един ден
го изпира.*

(лед)

3

*На студ се Белчо пери,
на слънцето трепери.*

(сняг)

*Дълъг Димо
без кости —
в облаците
на гости.*

(дим)

5

*Глава крие
във земята,
нозе вири
в небесата.
Чехлите му —
лапатари,
пролет нови,
лете стари.*

(дърво)

6

*Да е лед,
не е лед,
да е мед,
не е мед,
а топи се
като лед
и е сладко
като мед.*

(захар)

*Без сладило
подсладява,
без горчило
огорчава,
плач и радост
преобръща,
като тръгне
се не връща.*

(дума)

КОНСТАНТИН ВЕЛИЧКОВ

МАЙКА

*Откога ни е родила
без умора, всеки час,
денем-нощем майка мила
треперяла е въз нас.*

*Тя с млеко ни е кърмила,
пяла ни е да заспим,
първа тя ни е учила
сладки думи да мълвим.*

*Колко нощи не е спала,
кога болни сме били!
Колко често е плакала
бог към нази да смили!*

*С какви скърби тя посреща
всяка наша тегоба!
Каква радост тя усеща,
щом за нази чуй хвалба!*

*Толкоз мъки е теглила
и награда тя не ще;
едно иска майка мила:
да я любим от сърце.*

ЧИЧО СТОЯН ПРИ МАМА И ПРИ ТАТКО

*Колко мило, колко сладко
е при мама и при татко!
Те за нас се много трудят,
те за нас се рано будят.
Щом очите си отворим,
със кого ще заговорим?
С нашта мама, кротка, мила,
със зората подранила.
Тихо татко да събуди
да отиде да се труди —
да печели и набави
дрехи и обувки здрави,
и тетрадки, и писалки
за дечицата си малки...
Колко мило, колко сладко
е при мама и при татко!*

ВАСИЛ ИВ. СТОЯНОВ НАЙ-ДОБРИЧКА

*Чичо, лельо, како,
стринке, вуйчо, свако,
зная — вие всички
много сте добрички.*

*Ала, мила мамо,
ти една си само:
ти си ми едничка
най-най-най-добричка.*

НИКОЛАЙ СОКОЛОВ

КОРАБ

*Тръгва корабът на път
надалеч от роден кът.
От брега му махам аз:
— Корабе, на добър час!
В чужди краища ще идеш,
чужди градове ще видиш,
но от бури се пази,
буря да не те срази!
Знае всеки океан
смел е твоят капитан,
но пази го, братко мой,
татко ми е той!*

ДОРА ГАБЕ БАБА

*Мама казва, че и баба
била някога мъничка,
че и тя не е можала
да се облече самичка,
че отзад ѝ плели плитка,
роклята ѝ била малка
и отивала да учи
със тетрадка и писалка!*

*Оле — колко ми е смешно!
Тази баба, толкоз стара,
дето с очилата гледа
и мърмори, и се кара —
с къса рокля и с тетрадка!*

Бабо мила, бабо сладка!

ВАСИЛ ИВ. СТОЯНОВ

БАБА И ВНУЧЕ

*Баба внучето приспива
и му пее тя сънлива:
— Нанкай, внуче, Сънчо дойде
из горица да те води.
Там играй ти, колко щеш,
мило, тъй ще порастеш.*

*Баба клюма, клюма, ня,
после сладичко заспа.
Внучето се понадигна
и на баба песен викна:
— Нанкай, бабо, Сънчо дойде
из горица да те води.
Там играй ти, колко щеш,
бабо, тъй ще порастеш.
Нанкай, бабо, в топла стая —
аз навън ще поиграя!*

ВЛАДИМИР ГОЛЕВ НАЙ-ОБИЧАМ У ДОМА

*Най-обичам у дома
вечер да се прибера.*

*Вредом спуска се тъма,
няма вече вън игра.
Няма хора, няма звън,
няма птичи гласове.
По дворовете без сън
само вятърът снове.*

*А пък в къщи огън грей.
Топла пита се пече.
Татко влиза и се смей.
Щипе ме: „Здравей, момче!“*

*Сяда и рисува с мен
къщички и зверове,
плет с един петел червен
и висо-оки върхове...
Вън навред лежи тъма.
Няма вече вън игра...*

*Най-обичам у дома
вечер да се прибера.*

ЛИАНА ДАСКАЛОВА

КЛЮЧ ОТ БАЩИНАТА КЪЩА

*На вратлето на момчето
точно върху сърчицето
виждате ли — ключ блести!
Ключ не кой да е, случаен,
ключ незнаен или таен,
а по цялата земя
ключ най-важен — от дома!
Вързан здраво със кордон —
ключ от бащиния дом!*

*Скача весело детето,
дъжд прокапва от небето.
А ключето по сърцето
тихичко почуква в такт:
„Стига вече, мил юнак!
Дъжд вали. И ти се връщай
вече в бащината къща“.*

*Тича към дома юнакът,
дето знае, че го чакат.*

*Ето ключът е в ключалката.
Шапката — на закачалката.
Чаят в кухнята дими.
Мама, татко са сами
като в остров сред море.
Тъжни... Колко са му скъпи!
Колко умно, как добре
нашето момче постъпи,*

*че се вслуша как ключето
чука върху сърчицето.*

КАЛИНА МАЛИНА АЗ ИМАМ...

*Аз имам две ръчички —
две палави сестрички.
Една до друга знаят
самички да играят.*

*Аз имам две краченца —
две палави момченца.
Те много се обичат.
Едно след друго тичат.*

*Аз имам две очички —
небесни две звездички.
Как чудно, чудно греят!
Ту плачат, ту се смеят!*

*Аз имам две ушенца —
две белички мишленца.
На глухи се преструват,
но всичко, всичко чуват.*

*В средата на лицето
е вирнато нослето.
По мириса познава
с какво ще ме гощават.*

*Устата ми обича
по книжките да срича
и да повтаря сладко
две думи: мама, татко.*

ЛЕДА МИЛЕВА ЗАЙЧЕНЦЕТО БЯЛО

*Зайченцето бяло
цял ден си играло
в близката горичка
със една сърничка.*

*Вече се стъмнило,
слънцето се скрило,
зайчето разбрало,
че е закъсняло.*

*Хукнало да бяга,
както му приляга,
но във тъмнината
сбъркало следата.*

*Седнало да плаче
малкото юначе.
На кого да каже
път да му покаже?*

*Спряла под елхата
с лампичка в ръката
малката светулка,
на щуреца булка.*

*Зайчето видяла,
пътя му огряла.
Отишло при Зайка —
милата си майка.*

МИХАИЛ ЛЪКАТНИК

ЗАЛЪГАЛКА

*Мамини очички
ясни, дяволити.
Мамини ръчички,
чистички,
измити.
Мамини ушета —
раковинки бели.
Мамини крачета,
миг дори не спрели.*

*Мамини очички,
кой ще ви похвали?
— Мама!
Мамини ръчички,
кой ще ви погали?
— Мама!
С приказки, ушета,
кой ще ви развлича?
— Мама!
Ами вас, крачета,
ще ли да надтича
из полето мама?
— Няма! Няма! Няма!*

АНДРЕЙ ГЕРМАНОВ

ЧУДНА МАМА

— Дай на мама бузка,
мама да я схруска!
Аля кротко става, —
бузката подава.

— Дай ми друга бузка,
мама да я схруска!
Аля бузка дава,
пак се заиграва.

— Мамината птичка!
Дай още едничка!
Аля права става,
бузка не подава.

Тая чудна мама!
Вече е голяма,
я не знай, че никой
трета бузка няма!

СЛАВ ХРИСТОВ КАРАСЛАВОВ

ПРАЗНИК ИМА МАМА

*Светъл ден пристига тука,
тихо на вратата чука:
— Ставайте, деца,
с весели сърца,
срещайте вестта голяма —
празник има мама.*

*С топла ласка я дарете,
накичете я със цвете.
— Ставайте, деца,
с весели сърца,
срещайте вестта голяма —
празник има мама.*

*Тя за вас до късно тича,
тя ви истински обича.
— Ставайте, деца,
с весели сърца,
срещайте вестта голяма —
празник има мама.*

ДОРА ГАБЕ ЗАЛЪГАЛКИ

НАЙ ОБИЧАМ

*Най обичам, като стана,
да целуна мойта мама,
чистичко да се измия,
сухичко да се изтрия.
„Добър ден — да кажа, — татко!“
и да си похапна сладко.
А пък още най обичам
да играя и да тичам.*

РЪЧИЧКИ

*Имам две ръчички
и двете — мънички,
с едно пръстче,
с две пръстчета,
с три, четири, пет —
сладки като мед!*

ЗАКАЧКА

*Кукулази,
буба лази,
по краченце,
по ръчичка,
по вратленце,
по главичка...
Ах, таз буба,
дето лази,
може бебчето
да сгази!...*

ШУШКО

*Шушко-мушко непослушко,
нито яло, нито спало,
само цял ден е ревало:
мама рече — бубулече,
татко рече — сладко мече,
баба рече — стига вече!*

СТРАХЛИВКА

*Бубулечка-лечка
върху суха клечка,
свила си крилцата,
страх я е от децата,
че им светят очичките,
че им пипат ръчичките.*

КАЛИНА МАЛИНА ЕЙ, ПЪТЕЧКО МОЯ!

*Слънцето в небето радостно блести
Ей, пътечко моя, де ме водиш ти?*

*Вятърко с листата тихо си шепти.
Ей, пътечко моя, де ме водиш ти?*

*Нашата градина весело шуми.
Ей, пътечко моя, де ме водиш ти?*

*Виждам — там е мама с другите жени.
Ей, пътечко моя, де ме водиш ти?*

*Дружно те се трудят с мама. Погледни!
Ой, пътечко моя, там ме водиш ти.*

ЕМАНУИЛ ПОПДИМИТРОВ

ДЕСЕТТЕ ПРЪСТА

*Имам десет братя —
мънички джуджета,
скромни и послушни,
пъргави, напети.*

*При игри ми служат;
в тръни се завират,
топката ми търсят,
леко я намират.*

*Сутрин ме обличат,
мият ми лицето,
слагат ми закуска
десетте джуджета.*

*Уча ли урока,
книгата ми дават,
не стоят на мира,
но не ми додяват.*

*Вечер ме събличат,
топло ми постелят,
даже и в леглото
с мен не се разделят!*

ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ РИБАР

*Татко, татко,
помогни ми —
тънка мрежа
изплети ми!*

*Аз в ръчица
ще я хвана,
всред речица
ще заста на;
сгодно място
ще намеря,
тънка мрежа
ще разперя,*

*дребна риба
ще да хвана,
ще зарадвам
теб и мама.*

НИКОЛА ВАПЦАРОВ

МАШИНИСТ

— Татко, ти работиш много,
уморен си, татко,
почини си, каза Гого,
аз ще карам влака.

Най-напред ще си намажа
с сажди двете бузи,
а след туй ще сложа важен
синята ти блуза.

Видят ли ме там на влака,
още отдалече
да си кажат: „Тоз юнак е
машинист изпечен!“

Мислиш, че не зная, татко,
влака как се кара?
Нека дойде чичов Владко
да смени огняра,

нека грабне във ръцете
здравата лопата
и погледай как ще цепи
влака през полята!

Гара стигнем ли — спирачка
удари веднага,
да не може нито крачка
влака да избяга...

*Гледа уж бащата строго,
но му става ясно.
машинист ще стане Гого,
нека да порасне!*

НИКОЛА ФУРНАДЖИЕВ

ПРОЛЕТЕН ТРУД

*Тая дълга, люта зима вече мина.
Топъл вятър духа в нашите долини.*

*Вече златно слънце в небесата грее,
пъстра птица вече в клонищата пее.*

*Облаците леки весело прелитат
и земята свети мокра и честита.*

*А от ранно утро чак до късно в здрача
трактори боботят и върви сеяча.*

*Хората са вече като пеперуди —
всеки сред полето тича и се труди.*

*И земята диша тежко като в жажда —
в нея там дълбоко житото се ражда.*

ЦОНЮ КАЛЧЕВ ПО ЖЪТВА

*Сладкопойна чучулига
над полето се издига
и с разперени крилца
литна долу над селца.*

*До градинки се снишава,
над къщята приближава,
над орачи с ясен глас
дума, миличка, тогаз:*

*— Хей орачи работливи,
погледнете ваште ниви,
клас навел е стъбълца,
пълен с хубави зрънца.*

*И не стойте, сиромаси,
ни минута у дома си,
а далеч от всяка скръб,
лъскав наострете сърп,*

*та нивята пожънете,
златно зрънце приберете —
ни един не знай от вас,
що го чака тук до час.*

НИКОЛАЙ ЗИДАРОВ

ОБИЧАМ ТАТКОВАТА ДЛАН

*Обичам татковата длан, която
трептя под дъжд и слънце цяло лято;
насечена от труд, попила светлина
като самата родна равнина;
тя даде плод на дивата лозина,
душа и глас на изворната глина;
затваряше в съцветия, в жита
роса и багра, мед и доброта...
Усетих топлинка и обич свята,
познах приспивна ласка по косата
и крачех, от пшеничен звън люлян,
под сянката на татковата длан...*

АСЕН РАЗЦВЕТНИКОВ

МОМЧЕ И ПЧЕЛА

— Чук-чук! Де ли се е скрила?

Хей, пчелице лекокрила!

— Кой на портичката чука?

Махай се, момче, оттука!

— Моля те, недей ме връща!

Дай да видя твойта къща!

— Надникни, момченце мило,
но помни че имам жилище!

— Хей, пчелице тъмноглава,
кой ти тия питки дава?

— Меся си ги аз самата
от прашеца на цветята.

— Ой, пчелице с дрешки златни,
кой ти тоя мед изпрати?

— Мойта майчица, момченце,
ме събужда със звънченце.

Аз се вдигам начаса̀,
па измия се с роса,
грабна в миг паничка злата,
литна с песен над полята.
От горичка на горичка,
от градинка на градинка,
от цветенце по прашенце,
от лехичка по паничка,
от полянка по гаванка —

*тѣй минавам си навред
сбирам си прашец и мед.*

ЛЕДА МИЛЕВА ЧАДЪР

Черен и прашен,
тих и добър,
стои като дядо в кьошето
чадър.

Но щом зазвъни по капчуците дъжд,
чадърът се втурна навън изведнъж,
започва да тича над хорските шапки,
бърбори си нещо с дъждовните капки.
Наперен и весел —
същинско момче —
той скача,
макар и с един само крак,
додето небето изчисти се пак.
Черен и скромн,
забравен от нас,
чадърът се свива
в кьошето тогаз.
Стои мълчалив и прилича на дядо,
но сърцето му,
в дръжката скрито, е младо
и щом се обади капчукът „зън-зън“ —
като малко момче
пак ще хукне навън.

АТАНАС ДУШКОВ

ГОРСКА СТЯХА

Дъжд се лее, гръм ехти
и светкавица свисти —
блесне,
тресне,
забумти.

А в полето вдига стан
едра гъба — дъждобран.
И под гъбата смълчани
животинки най-отбрани:
златнокрилата пчела,
дребна мравка с пипала,
и калинка,
и рогач,
и щурец —
свирец,
играч.

Дъжд се лее, гръм ехти.
Да вали и да трещи!
Те шептят:
— Додето спре,
ние тук сме си добре!
Пее майсторът-щурец:
— Тука сме като в дворец!
Малко тясно ни е — да,
но не ни вали дъжда,
а на сушина стоим
и от дъжд се не боим!

Дъжд се лее, гръм ехти,
блесне,
тресне,
забумти...

Но отмине ли — тогаз
ще настъпи чуден час,
слънчице ще заблести
и дъга ще затрепти.

Ще настане чуден ден —
светъл, хубав, прояснен,
всичко живо ще разбуди
да се труди,
да се труди!

ГЕОРГИ СТРУМСКИ

ДЕТСКИТЕ РЪЦЕ

*Две ръце, останали без сили,
кротко лягат да се отморят.*

*... Цял ден зидали са и строили,
правили са мостове и път,
храбро са пробивали тунели
пряко пясъчните планини,
пускали са параходи бели
в океанските далечини,
майсторили са дворци, каквито
никой архитект не е създал...*

*А сега отпускат се честито —
целите опръскани от кал,
тъмни,
изподраскани,
без сили,
с капки бистра пот и златен прах —
две ръце, две труженички мили
с венички, пулсиращи по тях.*

ИВАН НИКОЛОВ

СВОЯ ТУХЛА

*В мойта стая
всеки ден мечтая.
Планове чертая
и кроя —
къщички от кубчета строя.*

*Който иска, може да ги види:
къщички
с червени керемиди,
къщички
зелени или сини,
къщички
с прозорци и комини.*

*А отвънка бързат самосвали.
И тесли отдавна са сковали
скелите на истински строеж.
Съскат непрестанно оксигени
и се сплитат сенки удължени.
И додето всичко разбереш,
вдигат се етажи в небесата —
като стълбица към чудесата...*

*Друго е на истински строеж!
Хвърлиш тухла, друг ще я поеме,
зид се вдига и ти става мил...
За да можеш да речеш след време:
— Тука своя тухла съм вградил!*

АСЕН РАЗЦВЕТНИКОВ

ГАТАНКИ

1

*Железен му езика,
желязна му устата.
Започне ли да вика,
събират се децата,
заемат си местата,
нареждат си нещата,
учителят пристига
под мишница със книга.*

Що е то?

(звънец)

*Бяла, бяла лехица
с черна, черна пшеница,
жънеме я с очите,
мелиме я с главите
и с погача богата
храниме си душата.*

Що е то?

(книга)

3

*На стряха плаче
бяло юначе,
че ми го вече
слънце напече.
Ти знаеш много — кажи, кое е
това юначе, що сълзи лее?
То иде зиме тук от небето
и си отива пролет в морето.*

Помисли!

(сняг)

4

*Юначага златокос,
без очи, уши и нос,
всичко лапа и поглъща —
пръчка, книга, дреха, къща.
Но дадеш ли му вода,
пуца синкава брада
и заплаква с тънък глас,
и умира той завчас.*

Що е то?

(ОГЪН)

*Дълга, дълга Бърборанка
няма кости, нито сянка,
пей и тича пълзешката
през нивята, през полята.
Щом я слънце дълго грее,
тя започва да слабее,
тя започва да се свива
и да става мълчалива...
Но записка ли я дъжд,
тя набъбва изведнъж,
тя расте и дебелей,
и лудува, и се смей.*

Що е то?

(река)

ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ БАБИНОТО ПЕТЛЕНЦЕ

*Кукуригу, петленце,
бабиното момченце!
Скоро баба ще стане,
с просце ще те нахрани,
ще ти сипе водица
във новата паница.
Сръбни и си поклъвни,
гушката си напълни,
че се качи в колцата,
поплесни си крилцата,
напери си гребена,
запей песен медена:
„Кукуриго, кудкудяк,
ставай, Крумчо, учи пак!“*

РАН БОСИЛЕК

РОДНА РЕЧ

*Родна реч, омайна, сладка,
що звучи навред край мен;
реч на мама и на татка,
реч, що мълвим всеки ден.*

*Тя звънти, когато пея,
в радостни игри ехти;
вечер приказки на нея
баба тихо ми реди.*

*И над книгата унесен,
родна реч ми пак шепти...
Милва като нежна песен,
като утрен звън трепти!*

ВЕСЕЛИН ХАНЧЕВ

ЧУДНАТА ВРАТА

Тука ще разкажа в стих
случка най-забавна:
как света за миг открих,
как света обиколих,
без дори да шавна.
Как? С ракета? На балон?
На хвърчило ново?
С кон? На кораб? На файтон?
През вратичка от картон
влязох — и готово!
Влязох и се озовах
в Африка гореща,
в джунглите опасни бях,
зърнах слон да крачи в тях,
с тигър имах среща.
После като водолаз
слязох в океана,
в прерията подир час
яздех със ловците аз,
жив мустанг да хвана.
А от там — в тайгата, сам,
на шейна с елени...
Подир миг — далеч от там,
покорявах връх голям
в Алпите студени.
Где не бях? В коя страна
по света не скитах?
С колко много племена
и страни ме запозна

*таз врата открита?
Най-далечните места
мога в миг да стигам,
щом си имам към света
тази шарена врата,
тази чудна книга!*

ВЕСА ПАСПАЛЕЕВА

ПЪРВИЯТ УРОК

*Патенцата плават
в бистрия поток,
днес им преподават
първия урок!*

*Мама Белогушка
пляска със крила:
— Смел бъди, Пъструшко!
Па-па-па-па-па!*

*Патенцата леко
махат със крилца
гледат отдалеко
селските деца!*

*Радва им се, весел,
старият жабок:
— Много ми харесва
първият урок!*

ЦВЕТАН АНГЕЛОВ

КАКВО СЕ Е СЛУЧИЛО?

*Вървиш към училище с чантичка ти.
Засмени съседни — по всички врати!
На пътя подскача познато врабче.
Не казва ти с укор: „Лениво момче!“
Съседското куче по теб не ръмжи.
Поглежда те кротко, спокойно лежи.
И шипките — уж закачливи са те —
не дърпат нещастното твое палте.
От ясена падат широко листа —
да минеш по златен килим в утринта.*

*Другари отсреща ти махат с ръце.
И не без любов, а така — от сърце.
Притихнал е вятърът зъл и студен...
Какво се е случило в днешния ден?
Защо си издигнал високо глава?
И кой е причина за всичко това?
Защо и очите ти с радост блестят
и толкова хубав изглежда светът?
Защо се усмива учителят строг? —
Защото си тръгнал с научен урок!*

ИВАН ДАВИДКОВ

СВЕТУЛКА

*На прозореца откrehнат
книжката си бях забравил.
Влязох в мрака да притворя
двете стъклени крила.
Гледам — светлинка трептяща
дланите ми озарява;
то било една искрица,
то светулчица била!*

*Тя пълзи, заобикаля
като бучка
всяка буква,
по картинката се качва
до самите небеса.
И се спуска към божура,
който ален цвят разпуква,
към рисуваната капка
изумрудена роса.*

*Викам: „Гледайте — светулка
е дошла да ни гостува!“
Всички в стаята се сбират
и така се радват те.
Татко казва: „Търси място
в тоя цвят да пренощува.“
А пък братчето се смее:
„Май се учи да чете!“*

КРЪСТЬО СТАНИШЕВ

ПИТАНКА

*На кого е слънцето
горе в небесата?
На кого е зрънцето
в нивата засята?*

*На кого е вятъра,
хукнал през полето?
На кого е ятото
подир самолета?*

*На кого е лодката
сред водата синя?
На кого е котката,
свита зад комина?...*

*Питай, питай винаги,
поглед любопитен!
Отговорът сигурно
тук наблизко скрит е.*

*Висината синкава
своя лъч ти праща.
Свети като плитка
облаче летящо.*

ИВАН ДАВИДКОВ

ТОПОЛИ

*Добър вечер, тополи,
вие още не спите.
По шосето отколе
се прибраха шейните.*

*В къщи пламък светлее
по зелената стомна.
На стената люлее
сянката ми огромна.*

*Батко книжката скъта.
Мама нишка източва.
Пука радио в къта,
нова приказка почва...*

*Затова ли сте будни
и не шушне клонака,
тия приказки чудни
да послушате в мрака?*

*Затова ли, тополи,
до вратата стоите
и небето проболите,
вие още не спите?*

АНАСТАС СТОЯНОВ

ЧУДО НЕВИДЯНО

*Тази заран рано-рано
стана чудо невидяно:
книжките ми оживяха
зашумяха, зашептяха,
слязоха от
библиотеката.*

*Най-голямата ми книга
взе на пръсти да се вдига:
— Отворете ни вратата,
че не стига ми ръката.*

*— Моля, за къде се стягате,
мигар искате да бягате?*

*— Тръгнали сме на парад,
днес празнува стар и млад.
Пеят весело авлигите,
днес е празникът на книгите!*

*Аз им думам и се въся:
— Кучето ще ви разкъса!
Те край мене зашумяват:
— Кучетата ни познават.
— Ами старата гризана?
— Котката ни е охрана.*

*Аз им викам: — Ами дъжд
ако плисне изведнъж,*

що ще правите сами
без чадъри, мушами?
Те избухват в буен смях:

— От дъжда не ние страх.
Само капки да заръсят,
рой деца ще ни потърсят,
мигом ще се разтревожат,
в пазвите си ще ни сложат
и до топлата си гръд
от дъжда ще ни спасят...

— Е, тогаз на добър час! —
весело им викнах аз.
Тежката врата разтворих
и дълбок поклон им сторих.

ДИМИТЪР СТЕФАНОВ

ПЕСЕН ЗА БУКВИТЕ

*Какъв далечен път ви води
от братя Кирил и Методий
до пролетната майска шир,
до думичката „мама“,
до думичката „мир“!*

*Звучете в мили имена,
буквички добри,
една по една,
две по две,
три по три:
а, бе, ве...*

*И на Луната да замина —
и там ще пиша с вас „родина“.
На най-високата звезда
ще пиша с вас „другарю“;
ще пиша „свобода“!*

*Звучете в мили имена,
буквички добри,
една по една,
две по две,
три по три:
а, бе, ве...*

НИКОЛА ФУРНАДЖИЕВ КИРИЛ И МЕТОДИЙ

*Днес слънцето по-ярко се издига
Събуждаш се със радост и копнеж.
Днес празник е на българската книга,
която тъй обичаш и четеш.*

*Създадох я Кирил и Методий.
Светилник бе ни тя през векове.
Към свободата някога ни води,
сега към нови истини зове.*

*А слънцето възлезе сред простора.
Градът ликува. Люляци цъфтят.
Ти тичаш на училището в двора,
другарите ти дете се тълпят.*

*Напред потегляй с тях под знамената!
Издигай я! Приятел ѝ бъди!
Със книгата днес твоя е земята,
дори небето с чудните звезди.*

**ЛЕДА МИЛЕВА
ЗАЛЪГАЛКИ**

KATE, KATE

— *Кате, Кате с бяла блузка,
защо е червена
едната ти бузка?
Ядох ябълка.
Ако ми дадеш
още едничка,
ще се зачерви
и другата ми страничка.*

ЧЕРВЕНАТА БАРЕТКА

— Не искам в Зоологическата градина!

— Защо?

— Защото имам червена баретка.

Ако вълкът помисли,
че съм братовчедка
на Червената шапчица,
кой ще ме спасява
тогава?

МАЙМУНКА

*Смешна маймунке,
хитра муцунке!
Скачаш по клоните,
хрускаш бонбоните,
белиш си семки,
чупиш бадемки.
Я се малко спри
и преброй до три!
Не можеш.
Имаш хитра муцунка,
но си само маймунка.*

БОРЧЕТО

*Зеленото борче протяга
измръзнали голи ръчички —
че то от студа не избяга
тъй както страхливите птички.*

*Че борчето зиме и лете
ни радва и трепка с иглички —
снегът затова му изплете
и шапчица, и ръкавички.*

ПАТЕНЦА

*Нашите патенца
с хубави гушки
са си обули
жълти ботушки.
Ходят в редици
като войници,
а се клатушкат
като старици.*

ГЛУХАРЧЕТО

*Глухарчето
си загубило другарчето,
и тъкмо щяло да заплаче,
над него се спряло
едно облаче бяло.
Тъй се зарадвало глухарчето,
че станало на балонче —
вихрогонче
и ф-ъ-ъ-ъ-р!
Хвъркнало весело нагоре,
с облачето да си поговори.*

ИВАН ВАЗОВ

ПЕСЕНТА НА СИНЧЕЦА

*Малко цвете съм в полето,
аз съм синия синчец,
любя въздуха, небето,
кича полския венец.*

*Кат небето се синя,
ако ситно и да съм,
с мойта хубост хубавя
всяка нива, слог и хълм.*

*Аз съм синчец, аз съм радост,
бодил по мен не расте,
аз съм просто, като радост.
Аз съм мило, кат дете.*

*Бог самичък ме посея
и поля ме да раста,
на свобода аз живея,
на простора си цъфтя.*

*Малко цвете съм в полето,
аз съм синия синчец,
любя въздуха, небето,
кича полския венец.*

1882, Хисар

ЦВЕТАН АНГЕЛОВ

БЕБЕ

*Имаме бебенце — наша сестричка,
мамина мила, добра дъщеричка!
С тънко вратленце,
с чипо носленце.*

*Рита с крачета,
шари с очета.*

*То е на месец и няколко дни.
То е повито сега в пелени.
Има си шапчица — люляков цвят.
Няма по-хубаво в целия свят!*

*Само че... то не разбира сега
ни от картинки, ни от шега!
Агънце мило показах му аз —
то се нацупи, заплака завчас.
Аз му показах страшна ламя —
то се зарадва, то се засмя.*

*Нека се смее, нека си плаче!
Как да се сърдиш
на пеленаче?*

ГЕОРГИ СТРУМСКИ

ТРЕТИЯТ

*Живели татко и мама.
Живели в тоя свят двама.
А в някакъв най-хубав час
родил съм се
третият —
аз!*

*Приготвени бяха за мене
гори
и поляни зелени.
Реката ми даваше хлад.
Градини ми ронеха цвят.
Обви ме дъга седемцветна.
Светулка
с фенерче ми светна.
Залюшна ме
стройна липа.
Снежанка ми в шепата спа.*

*Въртяха ме няколко зими
с пързалките незабравими.
А няколко весели пролети
ми връщаха птичите полети.*

*Аз имам си песен и книга,
с които звезда се достига.
И тръгва
пред мен
от дома*

голямата моя земя.

По име гората ме вика.
На птиците зная езика.
Вървя през стърнищата бос.
И свиря досущ като кос.

Ей,
хора,
ръка ми подайте!
По крачката ще ме познайте,
по мойта усмивка и смях.
Аз в тоя свят идвам без страх.
Сърцето ми тупка и носи
за вас много нови въпроси
и планове необичайни,
и ключа на хиляди тайни,
и много добра топлинка.
Подайте ми,
хора
ръка!

АСЕН БОСЕВ

ЕХ, ЧЕ Е ВЕСЕЛО!

Ех, че е весело,
ех, че е весело,
ех, че е весело
    в нашия двор.
Пеем, люлеем се,
пеем, люлеем се,
пеем, люлеем се
    тук на простор.
Крием се, гоним се,
крием се, гоним се,
крием се, гоним се
    в дружна игра.
Радостно тропкаме,
радостно тропкаме,
радостно тропкаме
    кръшни хора.
Хвърляме топката,
хвърляме топката,
хвърляме топката
    и я ловим.
И се прескачаме,
и се прескачаме,
и се прескачаме —
    миг не стоим.
Волно спортуваме,
волно спортуваме,
волно спортуваме
    в бодър отбор.
Ех, че е весело,

*ех, че е весело,
ех, че е весело,
в нашия двор.*

ДОРА ГАБЕ ЕКСКУРЗИЯ

*Дайте ми чорапи,
дайте ми обуца —
колко е добричка
мама, че ме пуца!*

*Палтото на рамо,
хляба във торбичка —
оле, тази мама
колко е добричка!*

*Шаро, ти се връщай,
дириш си белята,
само хора ходят
горе в планината!*

*Оле, закъснявам,
тръгнали са всички!
Сбогом, татко, мамо,
много сте добрички!*

ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА

ЗВЕЗДИЧКИ

*Ще се вдигна на пръсти,
ще протегна ръчичките —
да достигна в небето звездичките.*

*Да ги пипна, да видя —
дали те са свещички,
или хиляди светли очички.*

*Вятър духа — не гаснат,
цяла нощ не заспиват,
а от слънцето бърже се скриват.*

*Где отиват, не зная,
цяла нощ се чудя
и от чудене сутрин се будя.*

ВЕСА ПАСПАЛЕЕВА

ДОВОЛЕН

*От днес имам вече нови панталони.
В джобчето ми дрънкат семки и бонбони.*

*Ще запратя всички рокли на тавана,
да не би да хрумне някога на мама*

*пак да ме направи галено момиче —
че де ще се дяна кат ме види чичо?*

*Черньо и Писана гледат от кьошето —
колко е порасло тая ноц момчето!*

*Пуякът на двора веч не ме закача...
Ах тез панталони колко много значат...*

ДОБРИ ЖОТЕВ КАЛИНКАТА И БАРДУЧЕТО

*Шарена калинка,
как така се случи,
кацна върху мойто
мъничко бардуче!*

*Не гони я, бабо,
може да е жадна,
или пък на него
по`ще ѝ е хладно.*

*Шарена... И също,
как така се случи,
също като мойто
шарено бардуче!*

ЧИЧО СТОЯН ИГРАЧКА-ПЛАЧКА

*Играл зайо, играл байо,
паднал зайо, ударил се.*

*Ударил се, заплакал се,
от играчка — ей ти плачка!*

*Дошла жаба — стара баба;
хванала го, вдигнала го.*

*Видели се, засмели се,
та от плачка пак играчка!*

СТОЯН ДРИНОВ

АХ, БЕДА ГОЛЯМА!

*Изпрати ме мама
с кошница голяма
да бера коприва
в лелината нива.
Копривата расла,
коза я опасла.
Ах, беда голяма!
Що ще каже мама?*

*Изпрати ме мама
с торбичка голяма
в тръни да се свирам,
ягоди да собирам.
Намерих едничка —
изгубих торбичка.
Ах, беда голяма!
Що ще каже мама?*

ВАСИЛ ИВ. СТОЯНОВ
ХАПЕ ЛИ

*Аз отидох да се мия
на реката,
но побързах да се скрия
зад върбата.
Че не питах мама, баба,
нито каква —
хапе ли оная жаба
кривокрака?*

ВЕСА ПАСПАЛЕЕВА ХИТРОТО МИШЛЕНЦЕ

*Орехчета скрила
баба във торбата,
но мишле пробило
дупчица в средата.*

*Джобчето догоре
пълнило мишлето,
хрупкало си сладко,
без да го усетят...*

*Кога двечки, трички,
кога десетина,
пълната торбичка
стана половина!*

*Най-подире празна
виснала торбата,
смаяла се баба,
ахнала, горката!*

*Хитрото мишленце
гледало зад скрина,
смяло се, играло
цялата година...*

РАН БОСИЛЕК ПАЛАВИ РЪЧИЧКИ

*Ах, вий, палави ръчички,
нямам мира аз от вас!
Малки сте, а пакостите
всеки ден и всеки час.*

*Ту картинка сте раздрали,
там сте палнали кибрит,
ту долапът е разтворен,
тук пък ключът му е скрит.*

*Тази сутрин от пазара
нова кукла купих пак,
но додето се обърна —
тя останала без крак.*

*Из косите ми се врите,
дърпате ме всеки час...
Ах, вий, палави ръчички,
нямам мира аз от вас!*

*Тъй от лошите ръчички
мамичка покой не знай,
ала пак ги грабва бързо
и целува ги безкрай.*

*Знае тя, че няма вечно
те така да пакостят;
до-ще време и ще почнат
труд със нея да делят.*

ДОРА ГАБЕ МЪДЪР

*В тъмното да ходиш,
да се не удариш —
мляко като пиеш,
да се не опариш!*

*На студа да бъдеш
винаги облечен,
а пък на горещо
винаги съблечен.*

*Да гледаш, да помниш
и все да внимаваш —
и когато сядаш,
и когато ставаш!*

*Толкова е тежко,
толкова е трудно —
как го прави татко,
много ми е чудно!*

МЛАДЕН ИСАЕВ БЪБРИВОТО ДЕТЕ

— Маминко, защо звездичките не спят,
а като очички все трептят, трептят?
— Спи ти, миличко, до мойта топла гръд,
само денем малките звездички спят.

— Маминко, защо туй славейче не спи,
а си пее във в зелените липи?
— То за тебе, синко, песен пее въвн,
та да бъде сладък детския ти сън.

— Маминко, защо въвн месечко се смее,
като ясно слънце все грее?
— Смее ти се, че бърбориш, не мълчиш,
като другите дечица ти не спиш.

— Маминко, защо децата нощем спят,
щом звездичките и птичките не спят?
— И звездичките заспаха, не трептят —
само лошите деца бърборят и не спят.

СТОЯН ЧИЛИНГИРОВ

ДВЕ ОЧИЧКИ

*Две очички,
две ръчички,
две ушенца,
две краченца
и носленце
и брадленце —
сто целувки,
сто милувки
мама всеки час им дава
и пак жадна остава.*

СТОЯН ЧИЛИНГИРОВ

ПТИЧКА ДА НЕ ПЕЕ

*Птичка да не пее,
агне да не блее,
жаба да не кряка,
бебче да не вряка —
че кому ли мило
е това мъртвило?*

ХРИСТО РАДЕВСКИ

ПЕПЕРУДИ

*Излезе Калинка в полето веднъж,
в ливадите, дето нашир и надлъж
пъстроят цветя и летят пеперуди,
летят пеперуди
и всяка се труди.*

*Безброй пеперуди!
И гледа ги тя —
и те са същински примамни цветя.
Нагиздени с рокли и тънки дантели —
червени,
зелени,
кафяви
и бели.*

*И втурна се в гъстите буйни тревы
тя тези летящи цветя да лови.
И тича, препъва се, пада и става,
те сякаш подмамват я
и я задяват.*

*И дъхат цветята,
и слънце, и смях.
Калинка саминка — зареяна в тях
и сякаш в тревата лети, а не тича
и на пеперуда голяма прилича.*

*Сами пеперудите в тази игра
навярно я мислят за своя сестра.*

*Калинка се смее,
Калинка се чуди:
— Кое е цветя
и кое — переруди?*

ВАСИЛ ИВ. СТОЯНОВ
ПИЛЕ, ПИЛЕ

*Пиле, пиле,
аз те знам,
искаш нещо
да ти дам.*

*На`ти житце
да кълвеш,
че петле
да порастеш!*

МАРКО ГАНЧЕВ

ГЪСКА

*Гъска бяла, гъска кротка
плува също като лодка.
В миг се спира. Що да стори? —
Ястреб се върти отгоре.
Без да чака, без да чака,
скрива се във храсталака.
Нито шава, нито съска.
Ей, че умна гъска.*

*Ястребът се повъртява,
повъртява, отлетява.*

*Гъска бяла, гъска кротка
плува също като лодка.
В миг се спира. Що да стори? —
Самолет лети отгоре.
Без да чака, без да чака,
скрива се във храсталака.
Нито шава, нито съска.
Ей, че проста гъска.*

АНАСТАС СТОЯНОВ ОЩЕ НЕПРОХОДИЛО...

*Още непроходило — и ето
сложиха на люлките детето.
Сложиха го — да го полюлеят,
да му се порадват и посмеят.*

*То присви в очакване очички,
потрепера
и със две ръчички
тъй се вкопчи в белите възгета,
сякаш че отлиташе с ракета.*

*Спусна крушата от цъфнал клон
пухкави като снежинки пъпки...
Във зеления ѝ небосклон
то направи първите си стъпки.*

ВЕСЕЛИН ХАНЧЕВ

ЗАЩО ИГРАТА НИ ПРОПАДНА?

*Добрин, Горан, Иван, Захари,
Стамат и аз —
другари шест,
на партизани и стражари
решихме да играем
днес.*

*На двора старата барака
ще бъде партизански щаб.*

*Стражарите
къде ще чакат?*

*Ще чакат,
скрити в онзи трап.*

*Те първи ще започнат боя.
Отгде?*

От четири страни.

*Излиза от играта тоя,
когото в бой врагът плени.
Решено!*

*Хукнахме по двора
за бой да се въоръжим:
кой щик измъкна от стобора,
кой кюнец,
почернял от дим,
кой вместо сабя
грабна клечка,
кой пушка
дървена избра...
Но изведнъж —*

внезапна пречка.
Пропадна
нашата игра!
Не иска ни един
да стане
стражар
и на лъжа макар!
Едно е
да си партизанин,
а друго е —
а си стражар!

АЛЕКСАНДЪР МУРАТОВ

ГРАДСКО ЛЯТО

*Все още сутрин ставам рано,
ослушвам се отвън да чуя
звънтенията на камбана
в прозореца ми да нахлуят.*

*Седя във къщи, уж съм с мама,
а нещо толкоз ми кривее:
другарите ги вече няма
и нашта улица немее.*

*Безлюдна тя остава лете.
От нея зной и прах ни гони.
И на саксии, пълни с цвете,
приличат малките балкони.*

*Насреца е отворен цирка,
но нищо за деца не дава.
Съзрял ме с топка или свирка,
съседът в миг ми вдига врява.*

*Не те разбира тука никой,
ни долу в дворчето, ни в къщи.
Но я тропни или извикай,
веднага всеки се намръщи.*

*Единствено, щом дъжд преплиска,
щом рукнат вади до бордюра
и плувнат в улицата близка
на рой дъждовните мехури,*

*излизам волен и безгрижен
и спрял до плочника сияен,
аз пускам своя кораб книжен
подобно капитан незнаен.*

*Как мога в къщи да остана
и без другари как да трая!
Веднъж да ида на Балкана
за две лета ще поиграя.*

НИКОЛАЙ ЗИДАРОВ

ВЪРБОВИ СВирКИ

*Свирят децата с върбови свирки,
слушат кантони, пътища, спирки.
Свирят децата, вятъра молят
да им проводи бялата пролет.
Свирят и търсят с ясни зеници
и чучулиги, и лястовици.
Свирят на воля, ризки развели —
чакат на хълма щъркели бели.
Свирят и гледат в младата бука —
няма ли пиле там да закука...
Чакат реките. Чакат селцата.
С върбови свирки свирят децата.
Горе на хълма слънцето спира,
дето зелената песен извира.
Чудом се чуди: в шепите звънки
свирки ли пеят или кадънки!*

ЛИАНА ДАСКАЛОВА

ЗВЕЗДНА ВЕЧЕР

*Звездици, звездици,
същински пчелици.*

*кротки и дребни,
пчелици вълшебни,*

*златни и медени,
сладки за гледане.*

*Гледам ви, гледам
редом по редом.*

*Дорде обходя
с поглед небето,*

*почва да тупка
сънливо сърцето,*

*вече не трепка
клепка по клепка,*

*а под звездите
се склапят очите —*

*лепнат от гледане
сякаш са медени...*

ЛЕДА МИЛЕВА ВЛАКЧЕ ПРЕЗ ГРАДА

Чудно влакче върви през града.

*Вагончетата му сини,
без комини.*

*Влакчето не пуска пара
и върви по тротоара.*

*То няма колелета,
а десет чифта крачета.*

*Няма прозорци и вратички,
има малки светли очички.*

*И както си върви полечка,
стига шумната пресечка.*

Другарят милиционер

*ръка протяга —
три камиона
спират веднага.*

*Спират зад тях две таксита.
— Би-би-и-ип! Защо спирате?
тревожно пита
клаксонът на един мотоциклет.
— Не вдигай шум, а виж по-напред:
детска градина минава!*

*— Така ли? Би-би-и-ип!
И аз спирам тогава.*

*А чудното влакче
за поздрав развява
червено книжно флагче.
И с песен отминава.*

ИВАН НИКОЛОВ

ДАЙ СИ ДЯСНАТА РЪКА!

*Дай си дясната ръка!
Погледни ме.
Ха така!*

*Нека се сплетат чевръсти
твойте пръсти
с моите пръсти.*

*Сладко-сладко се засмей,
след това кажи:
— Здравей!*

ЛЪЧЕЗАР СТАНЧЕВ

СИНЯТА ВРЪЗКА

*Колко е синьо в нашия клас!
Днес ни приеха чавдарчета.
Синята връзка получих и аз.
Нека я пазим, другарчета!*

*Тя е лазурната пролетна шир,
китка синчец от баирите,
късче от синьото знаме за мир,
капчица от язовирите.*

*Синята връзка! Помилвай я ти!
Всички сме вече чавдарчета!
Синята връзка трепка, шепти:
„Дружни да бъдем, другарчета!“*

ГЕОРГИ АВГАРСКИ ЧАВДАРЧЕ

*Грейне ли слънчице ясно на прага,
аз от леглото се вдигам веднага.*

*Кърпата,
четката,
грабвам завчас,
че ранобудно чавдарче съм аз!*

*Своята масичка бързо подреждам.
Жадно очи над читанката свеждам.*

*Новите
думички
уча на глас,
че работливо чавдарче съм аз!*

*Рано ранило звънче ли зазвънка,
книжките взимам и хуквам навънка.*

*Радостно
весело
влизам във клас,
че неуморно чавдарче съм аз!*

МИХАИЛ ЛЪКАТНИК ВРЪЗКИ СИНИ, ВЕЙТЕ СЕ...

*Весели чавдарчета,
хей, ура, ура!
Лятото, другарчета,
кани на игра!*

*Всеки кът в родината
е за нас любим.
В парка, във градината
всички да вървим!*

*Връзки сини, вейте се,
трепкайте, крилца!
Пейте, пейте, смейте се,
румени деца!*

*Сини са балканите
с китната гора.
Хайде по поляните —
всички на игра!*

*Сини са реките ни —
канят ни в зори.
Сини са очите ни,
жадни за игри.*

*Синьо е морето ни
в утринния час.
Синьо е небето ни,
що блести над нас.*

*Връзки сини, вейте се,
трепкайте, крилца!
В поход пейте, смейте се,
румени деца!*

ЦВЕТАН АНГЕЛОВ

БАРАБАНЧЕ

*Бий, чавдарско барабанче,
наше звънко сърчице!
Барабанче на коланче
пред немирните ръце!*

*Виж редиците ни сини —
с леки палки заиграй!
Поведи ни, покажи ни
хубавия роден край.
Дето видиш пирамидка
и звездица на юнак,
спри да сложим росна китка
и забий да тръгнем пак.
Отведи ни там, където
живите завод градят,
там, където под небето
с хляб ще ни гости трудът.
А от хлебните полета
към поета намини —
с нова песен от поета
бий към нови далнини.
Давай такт на песента ни,
давай на мечтите път.
Ще потрябват капитани —
„Капитани да растат!“
Ще се вдигне капитанът
чак до звездни висини.
Чудни празници ще станат
даже делничните дни!*

Бий да стигнем цел висока
без вълшебния килим.
Подсети ни за урока,
щом с играта прекалим.

Бий, чавдарско барабанче,
наше звънко сърчице!...
Барабанче на коланче
пред немирните ръце!

МИХАИЛ ЛЪКАТНИК

ДРУГАРИ

Тръгнат ли чавдарчета
някъде на път,
с листи и върхарчета
борчета шумят:
— Поотбийте се за час,
мили и добри.
Започнете тук, край нас,
весели игри!
Вика веселият бук
и дъбът любим:
— Дето ни садихте тук,
ви благодарим!
Малките чавдарчета
в родните гори
имат си другарчета,
мили и добри.

ЛЕДА МИЛЕВА С ДРУГАРЧЕТА ДОБРИ

*С дебел кожух полята са покрити.
Снежецът бял искри.
По склона леко плъзгат се шейните
с другарчета добри.*

*Шуми потокът, птиче чурулика,
разлистват се гори.
Как весело е да береш иглика
с другарчета добри!*

*Полюшва се узрялата пшеница
и жътвата спори.
Приятно е да тичаш за водица
с другарчета добри.*

*Брезичката на двора сипе злато.
След летните игри
събираме се в клас — задружно ято,
другарчета добри.*

*И хубава е всяка нова песен,
най-простата дори.
Най-трудният урок изглежда лесен
с другарчета добри.*

АСЕН БОСЕВ
ГАТАНКИ

1

*Вън върви една другарка
най-голямата цветарка.
Дето стъпи, дето мине —
по ливади, по градини
пръска шарени цветя.
Отгатни коя е тя?*

(пролет)

2

*А коя е тази птица,
тази оперна певица,
дето вие кръшен глас
и я слушаме в захлас?
Чучулига ли? Прощавай,
птицата се казва?...*

(славей)

3

*Лястовица с две крила
плат разрязва за пола.
Що е то?*

(ножица)

Зора, зора, зорница —
сияйна хубавица,
вървяла през полята
със бисери в полата.
И бисерите чисти
разпръснала по листи.
Щом слънцето огряло
до зрънце ги обрало.
А месецът видял,
видял, но си мълчал.

Какъв е тоя бисер,
самичък досети се!

(роса)

5

*Като бръмбар бръмчи,
уж хвърчи, а не хвърчи.
Затова пък може той
да те вземе като свой,
да те кара
до пазара,
до другари
и до гари,
до поле и планина —
вред по цялата страна.
Отгатни другарю мил,
що е то?...*

(автомобил)

ВАСИЛ ПОПОВИЧ

ПРОЛЕТ

*Пролет мила, животворна!
Колко хубава си ти
и засмяна, благотворна,
пълна с дражест, с красоти!*

*Зимний сняг се разтопява,
гинат гъстите мъгли,
воздухът се разтворява
и се пълни с миризми.*

*Чудно, топло, слънце ясно...
целий свят се весели;
по нивята полугласно
там тревата шумоли.*

*По горите хор от птички
чуруликат у зора,
а пък стадото овчички
хрупа росната трева.*

*И овчаря с своята свирка
ги подкарва да пасат;
тук там си ягне припка
и се радва на тоз свят.*

*Из тревата се подава
златовидний минзифар
и с роса се услаждава,
и се храни с Божий дар.*

*Гледам, душа пресний воздух,
благославям туй време,
гдето Бог след зимний отдых,
праца пролет в тез денийе.*

ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ

ПИСМО ДО ПРОЛЕТТА

*Вей долнякът и отвява
струпания зимен смет.
Ей прехвъркват лястовички,
носеци от юг привет.*

*Пролетта ги тях изпраща
с писъмце до нази тук;
в него пише, че отдавна
тя е тръгнала от юг.*

*Маргаритното кокиче —
думите са в туй писмо,
слънцето с зарици ясни
писало ги е само.*

*Модрооки теменужки
запетайките са там;
удивителна на края —
мъдри се божура сам.*

*Подпис му е росен здравец,
розата му е печат...
От писмото дъха младост,
вее нежен аромат.*

СТОЯН ДРИНОВ ЛЯСТОВИЦА

*Аз съм, аз съм,
погледни ме,
като лани
посрещни ме.*

*Дълга пътя
съм вървяла
и от път
съм отмаляла.*

*Ала нося
дар чудесен:
мила пролет,
сладка песен.*

АСЕН РАЗЦВЕТНИКОВ

ПРОЛЕТ

*Пеят птички пъстрокрили,
тръпне свежият листак,
със чадър от синя свила
руса пролет шета пак.*

*Спира над горите гъсти,
спира сред полята тя
и разтваря с тънки пръсти
най-сънливите цветя.*

*Дига гугличка и трепка
в луда радост всеки цвят
и по пъстрите му клепки
топли капчици блестят.*

ИВАН ДАВИДКОВ

ПРОЛЕТНА ПЕСЕН

*Зимо, скрий се в планината,
мина вече твоя срок!
По следата
на шейната
тича първият поток.*

*Пак от Люлин вятър слиза,
почва с клонките игра,
а врабците на корниза
топлят своите пера.*

*Няма вече да остават
зад комина
през нощта.
От капчука заучават
песничка за пролетта.*

*С нея литват в небесата —
вредом да я разнесат,
спускат се по дървесата
и като листа трептят.*

*Даже влизат във тролея
и шофьорът, строг на глед,
се усмихва:
„Щом ни пеят,
ще ги возя без билет!“ ...*

Хей хвърчило се замята!

*Грее небосвод висок.
По следата
на шейната
тича пролетен поток.*

НИКОЛА ФУРНАДЖИЕВ

ПРОЛЕТ ИДЕ

*Топят се бърже снеговете.
Шумят потоци придошли.
По изтънелите дървета
и първите листенца светят,
заострени като игли.*

*Така е днес. Но ти почакай!
Ще мине ден, ще минат два
и щъркелите ще затракат,
ще се разцъфне храсталакът,
ще расне младата трева.*

*И пролет, пролет ще залее
със радост родния ни край.
Нали ти тѣй копня за нея?
Край тебе звънко тя се смее.
Лудувай, тичай и играй!*

ЕЛИН ПЕЛИН

ЛАСТО-ЛАСТО-ЛАСТОВИЧКО...

*Ласто-ласто-
ластовичко,
със забрадка
като Радка,
с тънка шийка
кат Марийка,
научи ме
да летя
като тебе
по света,
да предвождам
пролетта!...
Научи
и мене ти
на песните си
честити,
да си весело
минавам дните
по полята
по горите
и високо
до звездите!*

МИХАИЛ ЛЪКАТНИК

ПРОЛЕТ

*Весела пролет, за всички чавдарчета
ти ли запали навред минзухарчета?
Ти ли накичи с бели кокичета
всички момчета и всички момичета?
Ти ли отърси снега от елхиците,
ти ли в зелено обагри тревите?
Ти ли повика тук пойните птички,
ти ли пробуди добрите пчелички?
Ти ли по пъстрите горски поляни
пак за игри и за песни събра ни?*

*Слънчице, слънчице, грей в небесата —
сгрей ни душиците, сгрей ни сърцата!*

ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА СЛАВНИЯТ ХУДОЖНИК

*В ранно утро се пробуди
месец май — художник чуден, —
към света погледна хитро,
грабна четки и палитра,
на започна: шари, шари
клони, стръкове, върхари,
синори, поля, дъбрави...
Нищо, нищо не забрави —
и най-тънките тревички,
и излюпените птички,
пъпчиците, в мъх обвити,
и в градините лехите...
После махна към земята,
в багри цъфнали богата,
на засмя се, викна ясно:
— Кой рисува по-прекрасно?
Срещу таз картина веща
нека дойде ми насреща!*

АСЕН РАЗЦВЕТНИКОВ

ПРАЗНИК

*Пристигнал с ято птички
из тайния си стан,
южнякът гали всичко
със своята топла длан.*

*И ето: цяла зима
лежала в скреж и сняг,
земята празник има —
тя диша жива пак.*

*Тя люшка планините
от радост и любов
и равнините кити
със пъстрошит покров.*

*Легни, легни в полята
и сам ще чуеш ти —
как нейде в дълбината
сърцето ѝ тупти;*

*как среща с тръпки скрити
тя своя празник пръв,
как ври и пей в тревите
зелената ѝ кръв.*

ВЕСЕЛИН ХАНЧЕВ

СЛЕД ДЪЖДА

Две тополи,
две съседки,
махат с клони
като с четки —
да прогонят
тия сиви
облаци, развели гриви;
да изтъркат
там, където
още черно е небето;
и в небето,
най-отгоре,
да пробият
син прозорец —
та да влязат
в него всички
ветрове, лъчи и птички.

КРЪСТЬО СТАНИШЕВ

ТЪКАЧ НЕВИДИМ

*В невидими предачници,
в невидими тъкачници,
невидим кой снове?*

*Изправят се дърветата
надяват се полетата
да носят кадифе.*

*Там сякаш жички звънчеви
изпридат нишки слънчеви
предачи най-добри —*

*зелени, бели, розови,
и синкави, и бозави,
и алени дори...*

*Тогава до предачите
застават в миг тъкачите
и еква тих сигнал.*

*Като река унесена
латът със шарка весела
се дупли, заблестял.*

*Накичват се дърветата,
обличат се полетата
в зелено кадифе...*

В невидими предачници,

*в невидими тъкачници,
Април чевръст снове!*

ЕЛИН ПЕЛИН МАЙСКА ПЕСЕН

*Елате по полята,
елате по горите,
да чуеме елате
на месец май песните!*

*Елате по горите,
елате по полята,
елате да береме
на месец май цветята!*

*От жълтата иглика,
от синия синчец
елате да увием
на месец май венец!*

*Под ясната усмивка
на сини небеса
елате — нас ни вика
на месец май гласа!*

ДИМИТЪР СВЕТЛИН СЛЪНЧЕВА ПОЛЯНА

*Кокиче, цъфнало на двора,
и облаче в простора син
как ни подсещат и говорят,
че пролет пак ще украси*

*с води и слънце планините,
горите — с птици и сита.
Самият юг при нас долита
с крилата на безброй ята.*

*Набъбват в пъпки дървесата,
сияе от лъчи лесът,
а по лъчите полегати
пързалка прави си прахът.*

*Навред е само светлина,
горите даже нямат сянка.
И — цяла — родната страна
сега е слънчева полянка.*

НАДЯ КЕХЛИБАРЕВА
ЦВЕТНИ СЪКЪЛЦА

НАЙ-ПРЕКРАСНИЯТ ПЪТ

*Къде ли водят пътищата чудни,
когато си едва на пет години? —
До някоя ливада с пеперуди?
До някоя черешова градина?
До някоя лоза със златен грозд?
До някоя чешма с корито синьо?
До песента на някой дрозд?*

*Вървят, звънят
от топъл детски смях,
земята правят шарена, голяма.
А най-прекрасният от тях
ни връща час по час при мама.*

НА ПРИПЕК

*Минзухари, минзухари,
минзухарено море...
Кой ще смогне, кой ще свари
всичките да обере?*

ОТБЛЯСЪК

*На стената слънчевото зайче
кацна с две разперени ушички,
та детето в стихналата стая
да не е самичко.*

ЧИСТНИЧЕ

*На кея облаче е спряло —
навярно ще пере
в голямото море
палтенцето си бяло.*

ЗАЛЕЗ

*Слънчев лъч погали
кухненската кана —
и кълбо с кристали
тя за малко стана...*

СЛЕД ФЪРТУНА

*Нещо много, много чудно стана
с голямото дете от шадравана —
някой тайно му навлече
бяло заешко елече.*

МОМЧЕТА

*Под крушата се насъбра
с победни викове орляка.
Започна весела игра
край дънера и по клонака.
Дървото стана параход,
поело през зелена пяна —
с голям товар от дребен плод
и със седмина капитана.*

ХУБОСТ

*Магесница е светлината!
Събужда мълком толкова бои —
зелена става равнината
и златен кошер се рои;
и тръпне алест кон, наведен
над бялата чешма...
Не зная как да се нагледам
на тая моя шарена земя.*

ГЕО МИЛЕВ В ГОРАТА

*В горите, в горите, в горите зелени,
ах, знам —
тъй много цветя има там,
къпинки и дренки, и гъбки червени,
и птички, и песни,
и ягоди пресни —
тъй много, тъй много са там!*

*Вървете да идем, да идем! Вървете —
Ура!
В зелената хладна гора...
И там до насита цветя вий берете
и черни къпини,
и сладки малини —
в зелената хладна гора!*

СЛАВ ХРИСТОВ КАРАСЛАВОВ

РАДОСТ

*Лятото отседна вече,
в слънчогледовата пита.
И щурчето върху нея
почна песен гласовита.*

*Със чадърче от цветенце
на красива незабравка,
до свирача спря се плахо
кръшна тъмноока мравка.*

*И калинката пристигна
в свойта алена премяна,
весел паяк спусна люлка
над листо като поляна.*

*И олекна в тишината
смях и песен гласовита...
Лятото отседна вече
в слънчогледовата пита.*

ЦОНЮ КАЛЧЕВ ЦАРЯТ НА ПЕВЦИТЕ

*Пей ми, славейо чудесни,
пей, да те послушам аз:
любя твоите сладки песни,
любя звънкия ти глас.*

*Колко пъти съм се сгушал
сам из китните гори.
И гласът ти аз съм слушал,
що извиваш от зори!*

*Пей, напей се ти на воля —
ти си на певците цар;
само не плаши се, моля —
аз на птички съм другар!*

АСЕН РАЗЦВЕТНИКОВ

НОЩЕН ПОКОЙ

*Звездите свеждат мигли,
ветрец играй в нощта
и бляскат треперушки
по клонки и листа.*

*В нивята и горите
се плиска нежен мрак.
Спят птички и мушици
в легла от мъх и злак.*

*Те тръпнат и сънуват
не ги побутвай ти —
във всяка гръд, що диша,
безкраен свят трепти.*

*Във всяка гръд, люляна
от нощния повей,
едно сърце незримо
светулка и живеи.*

*И туй сърце жадува
небесен люлчен звън,
жадува пресен въздух
и мрак, и мир, и сън.*

ТРАЙКО СИМЕОНОВ

ЗЛАТНИ ОБЛАЧЕТА

*Облачета златни
по небето плуват.
Те над нас осъмват —
где ли ще нощуват?*

*Може би в далечни
ширни небосклони
вятърко крилати
ще да ги подгони.*

*И далеч от своя
роден кът, в разлъка,
всяко ще заплаче
от любов и мъка.*

*През където минат
облачета златни,
вредом ще пролеят
сълзи благодатни.*

ДОБРИ ЖОТЕВ ЗВЕЗДИТЕ

*Слънцето стопи се
нейде зад бърдата.
В тъмното притихна
изведнъж земята.*

*Милион звездици
се роят и греят
и през мрачината
взират се във нея.*

*Взират се — да видят
нейните поляни,
нейните потоци,
урви и балкани.*

*Взират се, но долу
ни гори, ни птички,
ни реки, ни урви —
мракът крие всичко.*

*Чудят се звездите:
„Туй ли е Земята!“
И от чуденето
мигат в небесата.*

ЕЛИН ПЕЛИН ПОТОЧЕ

*Поточе игриво,
бъбриво, щастливо
от връх планината
води си премята,
прескача скалите
и урвите рони.
Със песни щастливи,
по пътища нови
то тича игриво,
бъбриво, щастливо.*

*Поточето бистро,
сребристо и чисто
почивка не знае
и път си чертае,
и нищо не спира
людешкият му бяг.
Сърце му го тегли
към морския бряг...
Поточето бистро,
сребристо и чисто.*

КИРИЛ ХРИСТОВ

ОБЛАК

*Облаче крилато
по небе лети,
бисерно, пернато
облаче блести.*

*А горите жадни
с трепет го следят —
няма ли да падне
дъжд и тоя път?*

*Гледай! Изгоряха
билки и цветя,
ручеи запряха,
славей отлетя...*

*Спира се тогава
облака и в миг
той се отзовава
на сърдитий вик —*

*гръм земя затресе,
мръкна изведнъж,
облак се надвеси,
рукна порой-дъжд.*

*И из планината
бликват пак води —
и във миг гората
пак се подмлади.*

ИВАН ДАВИДКОВ

ПИЛЕНЦА И ГЛУХАРЧЕТА

*Засвети слънце. Малкото момиче
сред сребърните пиленца затича.*

*Те щъкаха под цъфналите клони
и то не можеше да ги догони.*

*А щом дойдоха на полянка тиха,
глухарчетата изведнъж се скриха.*

*От планината утринник повя
и цялата полянка оживя.*

*Сълзица заблестя на вита клепка:
де пиленца и де глухарче трепка?*

*Защо се смеете? Кажете вие:
как пиленцата свои да открие?*

ДИМИТЪР СВЕТЛИН
ЛЕТНИ ПЕСНИ

ЛУННИ ВЪЛНИ

*Ти хвърли камък по луната
във спотаената река.
Луната плисна се, разлята
от твоята ръка.*

*Но погледни:
към теб поглеждат
под вежда
няколко луни —
вече станали вълни.*

НЕДОРАЗУМЕНИЕ

Полази
буболечка
по тревичата,
но до върха не стигна —
спря от страх.
А пък тревичката
реши, че гъделичкат я
и цяла
          се преви
от смях!

КИРИЛ ХРИСТОВ НАВРЪХ ТОПОЛАТА

*Кацнала е пъстрокрила птичка
на тополата на гол вършец;
кацнала е и от ранно утро
пее, кърши сребърен гласец.*

*Слуша я тополата печално
и листце да пошуми не смей;
гол вършец се само кротко свежда
и певеца тихичко люлей.*

АНДРЕЙ ГЕРМАНОВ

ЕСЕН

Бързо лятото отлитна.
Тънка хладина повя
над лъки, градини китни,
над пожънати нивя.
Сутрин по полята равни
ходят сребърни мъгли
и из пътя скърцат бавни
с плод препълнени коли.

Слънчогледи се люлеят,
царевници шумолят,
сочни ябълки златеят —
откъсни, тръгни на път,
гдето знаците крайпътни
надалеч-далеч зоват,
гдето в далнините смътни
чисти ветрове текат...

Плодородна е земята,
а стопаните — добри.
За труда им тя богато
с тежък плод ги надари.
Сяха, жънаха, ораха
ден и нощ в полето, там
и сега под всяка стряха
срещат тоя плод голям.

И си спомнят дните жезжки
с пълно, весело сърце

и почиват тия тежки
и попукани ръце,
гдето с мъдър труд създават
красотата на света,
гдето на човека дават
хляба бял и радостта.

НИКОЛАЙ СОКОЛОВ
ЗАЛЪГАЛКИ

ПЛАШИЛО

*Дрипаво плашило,
шило, шило, шило,
перчи се безстрашно,
страшно, страшно, страшно,
всички стари свраки,
каки, како, како,
то като апаши,
плаши, плаши, плаши.
От това плашило,
шило, шило, шило,
с шапка от парцали,
цали, цали, цали,
и юнак с тояга
бяга, бяга, бяга...
Само чер арапчо,
врабчо, врабчо, врабчо,
върху него в здрача
скача, скача, скача...*

ЗАСМЕЙ СЕ!

*— Засмей се! — каза ми дъждецът.
Послушах го и се засмях.
А той в устата ми, хитреецът,
изсипа шепи воден прах...*

ЗИМА

*Съблече ли си кожуха
зимата през мразовете,
всеки почва да си духа
на ръцете...
Затова си слагат всички
ръкавички.*

ХЛЯБ ОТ СНЯГ

*Слънцето ни стопли с грейка,
но на жълтата скамейка
то остави пряспа сняг.
Сякаш там едно момче
е забравило нарочно
хлебец за едно врабче.
За кое — не зная точно.*

ВЪЛКЪТ

*От рода Вълчанови
аз съм най юнак.
Глутница глутанова
вода в късен мрак.
Моят глас-гласилище,
щом гората проглуши,
всява страх-страшилище,
в слабите души...*

КИРИЛ ХРИСТОВ

ЗИМА ИДЕ

*Всеки ден редей гората,
рони сух листец.
Скоро ще покрий земята
пухкав бял снежец.*

*И комини ще запушат
над къщията вред.
Ще замлъкнат, ще се сгушат
ручеи под лед.*

*И пързалките тогава
ще намерим пак.
Весел вик ще се раздава
вън до тъмно чак...*

ЕЛИН ПЕЛИН

ДЯДО МРАЗ

*Знаете ли кой съм аз —
дядо ви Мраз?...
Тежък лед ми е брадата,
от бял сняг ми е косата.
Ледни дишам ветрове,
страшни трупам снегове.
Дето щипна — почервее,
дето хапна, посинее.
Бягай в къщи и се сгрей,
гледай вънка и се смей!*

ЧИЧО СТОЯН ВРАБЧЕ

*Сняг се сипе на парцали;
вее буря, воят хали.
А отвън се чуй врабчето
как се моли на детето.*

*И кой знае му езика,
той разбрал би как му вика:
— Джив-джив! Аз, дете, съм
още жив, още жив!*

*Нека воят бури, хали,
нека сняг се сипе, вали...
Ако имаш, ти сърце,
то ми хвърляй по зрънце.*

*Джив-джив! Аз, дете, съм
още жив, още жив!
И игрив, и скоклив!
Джив-джив, джив-джив!*

ХРИСТО РАДЕВСКИ ПЪРЗАЛКАТА

*Хубав сняг!
Весел сняг!
Сипе,
сипе,
сипе...
На пързалката сме пак
двамата с Алипи.*

*Там стоят,
там гъмжат
люде,
люде,
люде...
А снежинките летят
като пеперуди.*

*Чуй, зоват
с пълна гръд:
„Хайде,
хайде,
хайде!
Варда, моля! Моля, път
на шейните дайте!“*

*Весел сняг!
Хайде пак!
Още,
още,
още!...*

*Тъй и не видяхме как
мръкнало се. Нощ е.*

ГЕОРГИ АВГАРСКИ

ЕХ, ЧЕ ВРЕМЕ! ЕХ, ЧЕ СНЯГ!

Над тополки, над ели
ситен сняг вали, вали
и рекичката бърбтива
    в снежен,
    нежен
    пух се скрива.

През долчини, през била
Баба Зима е дошла.

    Бяла зима
    ветровита,
    мило кима
    и ни пита:
— Имате ли вече всички
    ръкавички
    и шейнички?
А ушанки и ботушки,
да ви пазят от вихрушки?

    Бяла зима
    ветровита,
    ту ни кима,
    ту налита.
— Хиу, фиу! — буйно вее.
    Духа,
    буха
    и лудее.
— Хайде, палавници малки,
направете си пързалки!

Ех, че време! Ех, че сняг!
Ех, че весел вик и бяг!

МИХАИЛ БЕРБЕРОВ

ТЕЛЕФОННИТЕ ЖИЦИ

*Жиците надянаха
бели ръкавици.
На хоро се хванаха
прегладнели птици.*

*Със крачета ритнаха.
„У-у-у, че студ — без слънце!“
Чик-чирик! Отлитнаха
да потърсят зрънце.*

*Отлетяха птиците.
Снежен прах поръси.
Но една от жиците
мигом се навъси.*

*Зазвъня намръщена:
„Ой, че е студено!
Ако пак на връщане
кацнете на мене,*

*хубаво мислете му
вий, крадливи птици!
Или пък върнете ни
нашите ръкавици!“*

РАН БОСИЛЕК ЗНАЕШ ЛИ?

*Слънце, слънце, знаеш ли,
че сняг вѣнка пак вали?*

*Цял ден сипе, сипе, сипе.
Знаеш ли как Сечко щипе?*

*Как се сърди, как се мръщи...
Знаеш ли, че сам съм вкъщи?*

*Нямам братче, ни сестра,
ни другарче за игра.*

*Слънце, слънчице, ела!
Влез през ледните стѣкла!*

*Братче весело бѣди ми,
златна топка донеси ми,*

*да играем тука двама,
че вѣн ме не пуца мама.*

*А когато си отидеш,
Малък Сечко ако видиш,*

*дай му топли дни в торбата —
та и той да сгрей децата!*

ГЕО МИЛЕВ МАЛЪК СЕЧКО

*Що за хала
завилняла —
вятър, дъжд и сняг!
Вей, завява,
заслепява
ни очите чак!*

*Малък Сечко,
Сечко-Бечко,
стига се люти!
Не върлувай,
не бушувай —
спри гнева си ти!*

*Духаш, чукаш
и се пукаш
ала пролетта
пак ще блесне
посред песни,
радост и цветя!*

АСЕН БОСЕВ

ФЕВРУАРИ

Февруари-ари,
с тебе сме другари —
бодри и сърцати,
всекиму познати.

Ти от рано-рано,
викаш: „Хайде, Ваньо,
чака стръмнината,
грабвай си шейната!“

А тогава-ава
мама шал ми дава,
за да не изстина
в снежната пъртина.

По пързалки-алки
съм с децата малки.
Спускаме се, пеем,
по снега лудеем.

Ти ръцете-ете
ни студиш и двете,
щипеш ни страните
и червиш ушите.

Но това ни прави
пъргави и здрави.
Февруари-ари,
с тебе сме другари!

АСЕН РАЗЦВЕТНИКОВ ЗИМЕН СЪН

*Зимна вечер губер бял размята,
спи ми, малко зрънце под земята,*

*спи и слушай, как незнайни хали
свирят в мрака с ледени кавали.*

*Не тъгувай ти за ясно лято,
ни за ниви със коси от злато,*

*не тъгувай, че е заледено
твойто стръкче свежо и зелено!*

*Спи и слушай, спи и чакай в мрака
да пристигне с блага вест южняка —*

*и ще видиш, как ще пръпнат луди
пак пчелици, птички, пеперуди,*

*и ще видиш как на кон от злато
пак ще дойде огненото лято.*

ЙОРДАН СТУБЕЛ БАБА МАРТА БЪРЗАЛА

*Баба Марта бързала,
мартенички вързала:
морави, зелени,
бели и червени.*

*Първом на гората —
да листят листата.
И да дойдат всичките:
щъркелите, птичките,
първият певец,
Косер хубавец.*

*После на градините —
да цъфтят гиргините
и латинки алени,
и божури шарени.
Ябълки да зреят,
круши да жълтеят.*

*А пък на дечицата
върза на ръчицата
мартеници чудни
със ресни червени.
да са ранобудни,
да растат засмени.*

ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ КЪМ ЗИМАТА

*Бягай, иди си,
зимо студена,
не щеме вече
твойта премена!*

*Не щеме твойта
бяла покривка,
не щеме твойта
ледна усмивка!*

*Не щеме твоите
снежинки пресни,
искаме слънце,
игри и песни!*

*Искаме птички,
треви зелени,
искаме всички
да сме засмени!*

*Бягай, иди си,
зимо студена,
искаме вече
пролет засмена!*

ЦВЕТАН АНГЕЛОВ
ГОДИНКА-ГРАДИНКА

ЯГОДКИ

*Пак играете на жмичка,
ягодки червенки!
Но намирам ви самичка:
тук — една, там — двенки.
Ягодки за да ядеш,
трябва... да се наведеш.*

ЖАБКИ

*Денем жабките мълчат —
денем броди Дългокракия.
През нощта ще загълчат —
да ги чуе цяла Тракия.*

ДЕТЕ И БРЕЗИЧКА

„Къде са ти, брезичке, птичките?“

„Далеко в южните места.“

„А от кого са ти жълтичките?“

„От есента, от есента.“

ВРАБЧОВИ ПРИКАЗКИ

*По света на воля хвъркат
лястовичката и щъркът.
Тук ще дойдат през април,
а сега не знам къде са.
Той е самолет двукрил,
тя е малка стюардеса.*

КАРАНТИНА

*Момичето настина.
Лежи, тъжи в леглото.
Картина без пъртина
то вижда през стъклото.
Лежи под карантина.
И съжбява то,
че правеше пъртина
без шал и без палто.*

ДЕТЕ И КЪЩУРКА

Снежи ли, снежи...

„Къщурке кажи

не ти ли тежи

снежецът,

дебелият?“

„Тежи ми, тежи,

но топло държи

кожухът му,

белият.“

Снежи ли, снежи...

СТОЯН ДРИНОВ

БАЛКАНЪТ

*Високо до небето
самотен, мълчалив,
възправя се Балканът,
замислен, горделив.*

*През векове редица
свидетел бил е той
на кървави разправи,
на подвизи безброй.*

*С хайдушките си пазви
от мъки и беди
закрилник бил е често
на нашите деди.*

*Затуй и днеска още
приказват по света:
„Балканът за България
закрилник е, баща!“*

МЛАДЕН ИСАЕВ

ПЕСЕН ЗА ХАЙДУШКАТА ГОРА

*Горо ле, горо-горице,
хубава моя сестрице,
в тайните дебри и скути
крила си много хайдути.*

*Кри́ла си ти партизани
в глухи хайдушки поляни,
в гъстата букова шума —
да ги не стигне куршума.*

*С алено знаме отряда
слязъл у нас на площада,
като орлица крилата
кацнала тук свободата.*

*Горо ле, горо-горице,
хубава моя сестрице,
пролетни листи развила,
вечно бъди ни закрила!*

АСЕН БОСЕВ БУЗЛУДЖА

Бузлуджа, Бузлуджа,
врѣх легендарен!
Бузлуджа — българска
светла светиня,
слави те моят народ
благодарен,
слави те славната
наша родина!

Твоето име
за изгрев говори,
подвизи дивни
пред нас възкресява.
Гордо зове ни
напред и нагоре,
нашите ясни
мечти окрилява.

В твоите дебри
отеквал е боят,
в който юначен
войвода загина.
После доведе
в усойте твои
дядо Благоев
безстрашна дружина.

Ти приюти ги
в гората си китна —

някога други
бунтовници крила.
И като птица
из нея излитна
родната Партия —
майчица мила.

Бузлуджа, Бузлуджа!
Твоята вис е
заруменяла
в зарите мечтани.
Бузлуджа, Бузлуджа,
в тебе роди се
нашето бъдеще
и радостта ни!

МЛАДЕН ИСАЕВ ЛЕНИН

*Той усмихнат гледа от портрета,
гледа ни с очите на баща,
а в зениците му ясно свети
толкова човешка доброта.*

*... Той живял отдавна на земята,
бил и умен, и правдив, и смел;
милиони свои руски братя
в битките повел като орел.*

*С хвърковатите му ескадрони
на земята правдата дошла.
Вечната си радост да догонят,
Ленин дал на хората крила...*

*А сега ни гледа от стената,
гледа ни усмихнат и мълчи.
Колко много обич към децата
има в тия бащински очи!
Ленин!
Той за труд ни дава сила
и на всеки казва: „Смел бъди!“
Сочи като в приказка красива
пътя към далечните звезди.*

НИКОЛА ФУРНАДЖИЕВ ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

*Какво от туй, че теб те няма?
Нали ти тука работи!
За работата ти голяма
разказват нашите бащи.*

*Ти много истини намери,
разкри най-хубавият път,
по който всички пионери
сега зарадвани вървят.*

*Раста и аз сред тях в отряда.
От теб се уча днес и аз.
Ти много щастие ни даде.
Ти винаги ще бъдеш с нас.*

МИХАИЛ БЕРБЕРОВ

СВОБОДАТА

*Сини се синяят небесата.
Син простор — това е свободата.
Люшнали са едър клас житата.
Златен клас — това е свободата.
Аленей кръвта във бой пролята.
Ален мак — това е свободата.
Ръст заводи вдигат сред полята.
Бял завод — това е свободата.
Щик до щик минават на парада.
Верен щик — това е свободата.
Мирно слънце грее над децата.
Детски смях — това е свободата.*

КАЛИНА МАЛИНА НАЙ-ХУБАВАТА ДУМА

*Какво ни свързва нас — децата —
в огромната световна шир?
Това е думата крилата,
най-хубавата дума — **мир**.*

*Тя в приказките ни звънливо
звучи, лее се безспир
и в песничките ни прелива —
най-хубавата дума — **мир**.*

*За мир борбата е голяма.
Мир искат всичките деца.
Мир шепнем, както шепнем мама,
със обич в нашите сърца...*

*Какво ни свързва нас — децата —
в огромната световна шир?
Това е думата крилата,
най-хубавата дума — **мир**.*

НИКОЛАЙ СОКОЛОВ

ЛУНОХОД

Под космичен, звезден свод
важно крачи Луноход.
Луноход на колелета —
гост от земната планета.
Път пред него не блести,
няма пътища Луната.
Нито мост ще видиш ти,
както долу на Земята.
Само кратери и прах
сред пустинята кафявата.
Луноход не знае страх,
лунни пътища проправя.
Вижда камък,
спира той;
камъка с очи оглежда:
— Отмести се, братко мой,
нося ти една надежда!
Утре ще повикам тук
някой руски майстор с чук.
Той от жилите ти здрави
мост чудесен ще направи!
Днес е първият ми ден,
покрай тебе ще завия,
чака вест сега от мен
лунният шофьор в Русия!...

ЛЪЧЕЗАР СТАНЧЕВ

ПИСМА

*Аз обичам да пиша писма,
да ги пращам далеч по земята,
после отговор тук у дома
чакам с трепет от всеки приятел.*

*До Москва и Париж пиша аз,
до Ханой, до Египет и Куба.
Щом получа писмо, и завчас
пиша отговор, време не губя.*

*Всеки отговор с чудните марки
ми шепти за другари добри,
за студа и пустините жарки,
за отвъд океана дори.*

*Письмца, като гълъби верни
разнесете по земната шир
на децата — и бели, и черни —
любовта и мечтите за мир!*

*Нека всички деца имат книжки,
нека учат щастливи в клас,
нека никъде няма въздишки,
нито робство, ни чужда власт.*

ДИМИТЪР СТЕФАНОВ НА ЛЕТИЩЕТО

*Аз и мама на летището
бяхме сутринта.
Гледах как със самолета
татко отлетя.*

*За Москва. Все по-нагоре.
Мама каза: „Знай,
че дотам не се отива
пеш или с трамвай.“*

*А със самолет ли само?
Чудно е това:
толкова ли е високо
тоя град Москва?*

*Значи, затова и татко
обещава все,
че оттам звезда същинска
ще ми донесе.*

АНДРЕЙ ГЕРМАНОВ

КАКЪВ ЩЕ СТАНА ЛИ?

*Тези хора големи!
Те са толкова странни —
кой където ме види,
кой където ме хване,
тъй се радва, че сякаш
пръв път вижда дете.
И едно, и едничко
все разпитват ме те:*

*Щял съм бил да порасна
и да стигна тавана —
какъв щял съм да бъда,
какъв щял съм да стана?
А пък туй тъй е ясно —
аз отдавна го знам:
щом порасна, ще стана...
много просто — голям!*

ЛЕДА МИЛЕВА ЗВЕЗДИЦЕ-СЕСТРИЦЕ

Блести на небето едничка
далечна и светла звездичка.
Тя има ли име — не зная.
Но легна ли, в тъмната стая
тя винаги кротко наднича —
навярно децата обича.
Навярно тя иска полека
да слезе по звездна пътека,
при мене да дойде отгоре,
да чуе какво ѝ говоря.
Но няма пътека в небето!
Звездице, почакай, додето
порасна и стана голям.
Ще литна нагоре и сам

на гости ще дойда с ракета,
по-бърза от сто самолета.
Звездице-сестрице, тогава
започне ли да свечерява,
ще гледаме с теб на Земята
как сладко заспиват децата.

НИКОЛАЙ ЗИДАРОВ

ЕДИН ДЕН КАТО СТАНА ГОЛЯМ

*Един ден, като стана голям,
моят кораб за път ще запуши —
сред мъгли, под екваторен плам
ще обходя морета и суши.*

*Един ден, като стана голям,
ще напусна планетата китна —
към звездите, от щастие ням,
по-далеч от Икар ще политна.*

*Един ден, като стана голям,
из космичния свят ще надзърна,
но където да стигна — оттам
в мойта родна страна ще се върна.*

*Един ден, като стана голям,
и планета открива в простора,
дъх от мойта душа ще ѝ дам,
ще я кръстя България Втора.*

Издание:

Библиотека „Златни страници“. Детство мое. Том трети.
Стихотворения.

Издателство „Български художник“, 1977

Съставител и редактор: Николай Янков

Художник: Румен Скорчев

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.